

Юлія ГОЛОВАЦЬКА,
orcid.org/0000-0002-7740-9432

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії і практики перекладу
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
(Тернопіль, Україна) yulyapashkovska@ukr.net*

МОДЕЛЮВАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ДО ЛОКАЛІЗАЦІЇ: ОГЛЯД СКЛАДНИКІВ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ

У статті презентовано складники структурно-функціональної моделі експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів. Спроектовано структурно-функціональну модель експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів. Згадана схема апелювала до того, що у сучасній лінгвістиці поняття «локалізація» трактується як один із процесів, що відображає набір практик і технік адаптації оригінального тексту для відповідності новому лінгвотипу, однак останнім часом локалізацію розглядають як окремий науково-практичний напрямок.

Структурно-функціональна модель експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації охоплює сукупність блоків, кожен з яких містить певне функціональне навантаження й інтегрує відповідне змістовно-сенсове навантаження. Блоки-елементи презентованої моделі розташовані так, що вона демонструє прогресивне поступальне просування експериментальної роботи від мети – перекладацької цільового складника – до результату – оцінювально-результативного блоку.

Цільовий блок структурно-функціональної моделі відбиває генеральну мету дослідження. Гносеологічно-методологічний блок містить теоретико-методичні основи дослідження відбиті в методологічних підходах, педагогічних закономірностях, загальнонаукових, конкретнонаукових та специфічних принципах професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації. Змістовно-інформаційний блок структурно-функціональної моделі експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації містить форми, методи, засоби організації освітньої діяльності студентів. Процесуально-діяльнісний включає етапи формування готовності студентів до локалізації та їх дидактичне наповнення. Оцінювально-результативний блок структурно-функціональної моделі експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації містить компоненти досліджуваного феномену, рівневу шкалу її вимірювання та результат наукових пошуків – сформовану готовність майбутніх перекладачів до локалізації. Запропонована структурно-функціональна модель експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації лягла в основу розробки та реалізації методики дослідження.

Ключові слова: моделювання, модель, блоки, елементи, майбутні перекладачі, студенти, локалізація, структурно-функціональна модель, система.

Yuliia HOLOVATSKA,
orcid.org/0000-0002-7740-9432

*PHD in Pedagogy,
Associate Professor at the Department of Theory and Practice of Translation
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
(Ternopil, Ukraine) yulyapashkovska@ukr.net*

MODELING OF THE EXPERIMENTAL PEDAGOGICAL SYSTEM OF THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TRANSLATORS FOR LOCALIZATION: OVERVIEW OF THE COMPONENTS OF THE STRUCTURAL AND FUNCTIONAL MODEL

Introduction. *The article presents the components of the structural-functional model of the experimental system of professional training of future translators.*

The purpose *of the article is to highlight the author's vision of the components of the structural and functional model of the experimental system of professional training of future translators for localization and to analyze their content.*

The research methods are based on the analysis and systematization of psychological and pedagogical literature on the research topic; semantic, linguistic-pragmatic and linguistic-stylistic analysis of the text; a comprehensive analysis of the features of the professional training of future translators for the localization of digital products for a foreign language target audience; appeals to ensure the systematic professional training of future translators for localization.

Results. *The structural and functional model of the experimental system of professional training of future translators for localization includes a set of blocks, each of which contains a certain functional load and integrates the corresponding content-sense load. The blocks-elements of the presented model are arranged in such a way that it demonstrates the progressive advancement of the experimental work from the goal – the translation target component – to the result – the evaluation-resultative block.*

The originality *is that a structural and functional model of an experimental system of professional training of future translators has been designed. The mentioned scheme appealed to the fact that in modern linguistics the concept of “localization” is interpreted as one of the processes that reflects a set of practices and techniques of adapting the original text to match the new linguopus, but recently localization is considered as a separate scientific and practical sphere.*

Conclusions. *The proposed structural and functional model of the experimental system of professional training of future translators for localization formed the basis of the development and implementation of the research methodology. The target block of the structural and functional model reflects the general purpose of the study. The epistemological-methodological block contains the theoretical-methodical foundations of the research reflected in methodological approaches, pedagogical regularities, general scientific, specific scientific and specific principles of professional training of future translators for localization.*

The content-information block of the structural and functional model of the experimental system of professional training of future translators for localization contains forms, methods, means of organizing the educational activities of students. The procedural and activity stage includes the stages of formation of students’ readiness for localization and their didactic content. The evaluation-result block of the structural and functional model of the experimental system of professional training of future translators for localization contains the components of the studied phenomenon, the level scale of its measurement and the result of scientific research – the formed readiness of future translators for localization.

Key words: *modeling, model, blocks, elements, future translators, students, localization, structural-functional model, system.*

Постановка проблеми. В актуальних умовах сьогодення професія перекладача стає однією з найзатребуваніших на вітчизняному та міжнародному ринку праці. Незважаючи на впровадження машинного перекладу, компанії все ж потребують компетентних перекладачів, здатних не лише перекладати, а й локалізувати різноманітні продукти. У сучасних умовах на ринку лінгвістичних послуг відчувається недостатність фахівців, які володіють компетентностями перекладача-локалізатора цифрових продуктів. Локалізація цифрових продуктів як один із видів перекладу є складним процесом, що вимагає від перекладача знань щодо основних стратегій локалізації цифрових продуктів, низки специфічних компетентностей, а також креативності та культурної обізнаності.

Тому актуальною є проблема підготовки компетентних фахівців у галузі локалізації цифрової продукції, оскільки в навчальних програмах закладів вищої освіти (ЗВО), які готують перекладачів, відсутні дисципліни, що дають змогу набутти відповідних компетентностей. З огляду на таку ситуацію, в межах дослідження використовували метод моделювання задля проєктування структурно-функціональної моделі авторської педагогічної системи підготовки майбутніх перекладачів до локалізації.

Аналіз літератури. Важливі аспекти формування та розвитку постаті сучасного перекладача активно вивчаються в науковій спільноті. Так,

наприклад дослідники вдаються до пояснення феномену перекладацької культури (А. Козак); професійної спрямованості майбутніх перекладачів у дистанційному навчанні (Т. Бочарникова); полікультурної компетентності майбутніх перекладачів з використанням технологій дистанційного навчання (М. Моцар); вивчають особливості підготовки технічних перекладачів (С. Панова); обґрунтовують особливості формування професійної компетентності перекладача засобами інформаційно-комунікаційних технологій (А. Рогульська, А. Янковець); виявляють шляхи формування професійного світогляду перекладача (Ж. Таланова); теорію і методику професійної підготовки майбутніх перекладачів до здійснення усного двостороннього науково-технічного перекладу (І. Сімкова) та ін. Однак в науковому полі відсутні пошуки щодо проєктування структурно-функціональної схеми експериментальної педагогічної системи підготовки майбутніх перекладачів до локалізації.

Мета статті – висвітлити авторське бачення складників структурно-функціональної моделі експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації та проаналізувати їх змістове наповнення.

Виклад основного матеріалу. Моделювання як метод в сучасній науковій думці розглядається в якості теоретико-пізнавального процесу і здійснюється на основі абстрактно-логічного мислення. Моделювання – це процес уявлення,

імітування існуючих систем на основі побудови, вивчення і перетворення їх моделей, в яких відтворюються принципи організації та функціонування цих систем. Системоутворюючим фактором у побудові нової моделі підготовки фахівців повинен розглядатися результат навчання як показник якості освіти.

Натомість модель розглядають нині як гіпотезу розвитку певного процесу і його можливих результатів; зміст моделі залежить від особливостей об'єкта, що моделюють, та від мети, яку ставить суб'єкт моделювання. Сутнісна природа моделі передбачає, з одного боку, залежність від діяльності суб'єкта, що формує предмет моделювання шляхом виокремлення його властивостей, а з другого – діяльності, що впливає на суб'єкт моделювання.

Метод моделювання належить до розряду формально-логічних методів наукового дослідження. Істотними ознаками будь якої структурно-функціональної моделі є наочність, абстракція, елемент наукової фантазії та уяви, використання аналогії як логічного методу побудови, елемент гіпотетичності. Іншими словами, модель є гіпотезою, вираженою в наочній формі.

В межах дослідження було спроектовано структурно-функціональну модель експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів. Згадана схема апелювала до того, що у сучасній лінгвістиці поняття «локалізація» трактується як один із процесів, що відображає набір практик і технік адаптації оригінального тексту для відповідності новому лінгвотопу, однак останнім часом локалізацію розглядають як окремий науково-практичний напрям. Тому враховувала, що нині у світі відбувається зіткнення двох феноменів: з одного боку – це локалізація програмного забезпечення з утиском на технічні навички та технічну складність для перекладачів, а з іншого боку – локалізація контенту з утиском на лінгвістичні навички та технічну простоту для перекладачів.

Поза тим, під час розробки анонсованої моделі бари до уваги, що оскільки Інтернет все більше поєднує платформу та контент, галузь локалізації повинна адаптувати свої процеси, стандарти якості та підхід до визначення ресурсів до цих нових вимог (Мазур, 2007, с. 340–353). Термін «локалізація» виник з метою позначити те, що не «вписується» в традиційні межі перекладу (заміна тексту однією мовою еквівалентним текстом іншою мовою) (Блинова & Павленко, 2022). Тобто локалізація – це операція, в якій зазвичай можуть брати участь програмісти та перекладачі (Бонда-

ренко, 2023). Що підтверджує складність процесу локалізації як перекладацької послуги.

Застосування методу моделювання в межах дослідження дало змогу розробити структурно-функціональну модель експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації (рис. 1), що складається з таких блоків:

- цільовий;
- гносеологічно-методологічний;
- змістовно-інформаційний;
- процесуально-діяльнісний;
- оцінювально-результативний.

Цільовий блок структурно-функціональної моделі експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації є засадничим, адже відбиває генеральну мету дослідження, яка стала відправною точкою для проектування решти складників презентованої схеми.

Гносеологічно-методологічний блок структурно-функціональної моделі експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації інтегрує теоретичні й методичні засади дослідження, що враховують чотири основні рівні мовної локалізації цифрових продуктів виокремлюють (Mangiron & O'Hagan, 2016, с. 202):

1) *перший рівень* передбачає локалізацію «обкладинки» продукту (коробки/сторінки в цифровому магазині та супутньої документації). Залежно від рівня володіння аудиторією мовою оригіналу, культурної близькості та кількості мовного контенту у цифровому продукті, цей рівень може в окремих випадках бути єдиним етапом локалізації;

2) *другий рівень* передбачає часткову локалізацію цифрового продукту, тобто адаптацію всіх письмових текстів та культурно-специфічних компонентів, проте без локалізації усних текстів;

3) *третій рівень* базується на частковій локалізації;

4) *четвертий рівень* представляє повну локалізацію цифрового продукту, зокрема переклад та адаптацію всіх письмових і усних текстів, переклад усних текстів мовою локалізації з урахуванням оригінальних особливостей.

Локалізація продукту може здійснюватися не лише у країнах і регіонах (Єлісеєва, 2015), де населення розмовляє іноземною мовою, а й у випадках, коли мова залишається однією і тією ж самою, наприклад, різні діалекти іспанської мови Іспанії та Латинської Америки, у яких різняться ідіоматичні висловлювання. Аналогічно, вибір ідіоматичних виразів може змінюватись

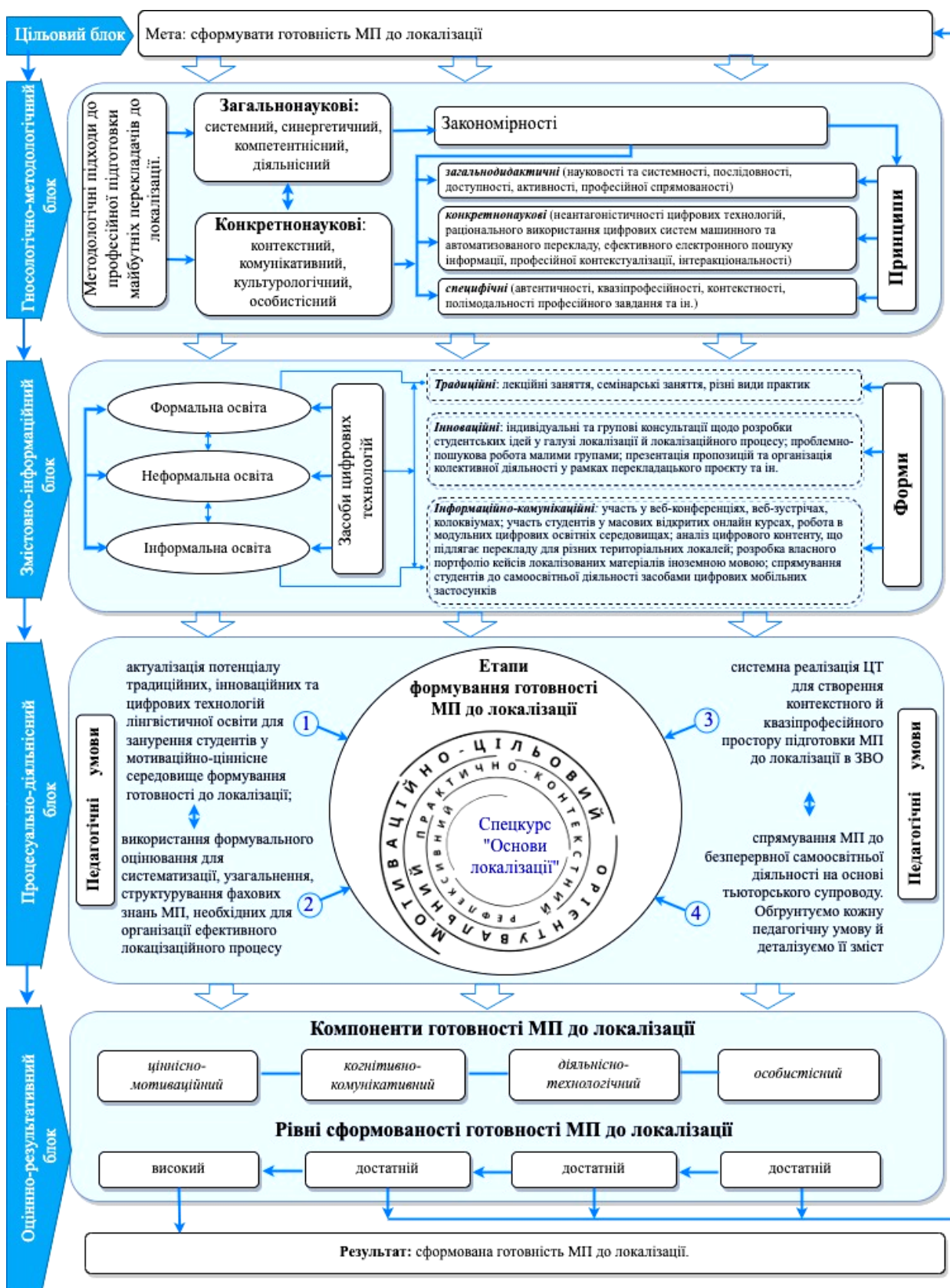

Рис. 1. Структурно-функціональна модель експериментальної педагогічної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації

у різних країнах, де офіційною мовою є англійська (США, Великобританія або Філіппіни) (Красуля & Кравченко, 2021).

Таким чином, основна складність мовної локалізації цифрових продуктів полягає в досягненні не лише адекватності перекладу (Кругла & Мазур, 2020), а й автентичності досвіду використання цифрових продуктів за допомогою адаптації елементів та особливостей окремого продукту, сприйняття яких має культурну (або лінгвістичну) специфіку і тому потребує трансформації з урахуванням особливостей оригінального цифрового продукту та культури мови локалізації (Weng & Zheng, 2019). З огляду на цей факт, теоретико-методичні основи дослідження відбиті в методологічних підходах, педагогічних закономірностях, загальнонаукових, конкретнаукових та специфічних принципах професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації.

Змістовно-інформаційний блок структурно-функціональної моделі експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації містить форми, методи, засоби організації освітньої діяльності студентів. Обрані форми, методи, засоби апелювали до використання потенціалу традиційних, інноваційних, цифрових технологій навчання майбутніх перекладачів.

Так, студенти виконували типові завдання професійної практики з використанням сучасних аудіовізуальних – цифрових продуктів. Адже найчастіше процес локалізації, передусім цифрових продуктів, передбачає вирішення таких завдань: переклад керівництва користувача та сценарію, локалізація інтерфейсу користувача та графіки, озвучування, настільні видавничі системи з керівництва користувача, тестування та остаточне забезпечення якості. Тестування локалізованої версії передбачає функціональну перевірку програми та перевірку перекладу. В процесі такої квазіпрофесійної діяльності майбутні перекладачі виокремлювати три моделі локалізації продуктів:

1) Sim-ship (від англ. simultaneous shipment, безперервна доставка). Унікальність цієї моделі полягає в тому, що локалізація здійснюється одночасно з розробкою продукту;

2) Post-gold є класичним варіантом адаптації готового продукту;

3) «Інтернаціональна» модель або «Final Mix», коли одночасно можуть застосовуватися мова перекладу та оригіналу (Mangiron & O’Nagan, 2016).

Водночас, для проведення успішної локалізації одних перекладацьких знань недостатньо: для досягнення найкращого результату локаліст не тільки не повинен спотворювати оригінал, а

й застосовувати свою власну уяву, щоб передати досвід та відчуття від використання продукту оригінальною мовою. Тому на перекладачів-локалізаторів накладаються додаткові обов’язки, зокрема дотримання синтаксису розмітки тегів, додаткових метаданих, а також обмежень робочого простору. Самому локалізатору мають бути надані відповідні технічні можливості: спеціалізоване програмне забезпечення, оригінальний матеріал із контекстуальною інформацією (за її наявності). Відтак, у розробці та реалізації змістовного наповнення для використання обраних методів, форм, засобів організації освітньої діяльності студентів брали участь представники галузі – керівники та співробітники компаній, які займаються локалізацією цифрових продуктів та перекладачі-практики. Ця вимога зумовлена тим, що більшість викладачів ЗВО не знайомі з процесом локалізації і не мають власного досвіду у цій сфері.

Процесуально-діяльнісний блок структурно-функціональної моделі експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації включає етапи формування готовності студентів до локалізації та їх дидактичне наповнення: комплекс вправ, що містить передперекладацькі вправи, мета яких – активізувати вже наявні знання, навички та вміння, а також оволодіння новими знаннями щодо сучасних стратегій локалізації цифрового дискурсу; перекладацькі вправи, спрямовані на оволодіння компонентами досліджуваної готовності та набуття нового професійного досвіду; постперекладацькі (рефлексивні) вправи, націлені на формування та розвиток професійного самоконтролю та самооцінки.

Презентовані етапи формування готовності майбутніх перекладачів до локалізації утворюють єдиний процес, спрямований на осмислення сутності перекладацької діяльності в аспекті локалізаційного процесу.

Оцінювально-результативний блок структурно-функціональної моделі експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації містить компоненти досліджуваного феномену:

1) *ціннісно-мотиваційний* відображає власну систему професійних цінностей майбутніх перекладачів, набуття особистісного сенсу перекладацької діяльності у сфері локалізації;

2) *когнітивно-комунікативний компонент* відображає сукупність засвоєних професійно зорієнтованих знань, що забезпечують реалізацію практики перекладу в локалізації, а також професійно значущі інтелектуально-операційні здібності та «пізнавальну активність» як діяльніс-

ний стан особистості, що характеризує прагнення до саморозвитку;

3) *діяльнісно-технологічний компонент* відображає вміння та навички, які дають змогу виконувати переклад під час локалізації продукту на професійному рівні згідно зі стандартами якості;

4) *особистісний компонент* корелює з індивідуальними особливостями майбутніх перекладачів, їхніми розумовими здібностями, харизмою та масштабом особистості (стресостійкість, гнучкість, креативність).

Виявлені структурні складники готовності майбутніх перекладачів до локалізації інтегрують критерії та показники її сформованості. Визначені критерії мають наскрізний характер і комплексну структуру. Вони оцінюють всі значущі ознаки, що характеризують формування усіх визначених структурних складників досліджуваної готовності майбутніх перекладачів до локалізації.

Водночас, останній блок моделі інтегрує міру вияву показників готовності майбутніх перекладачів до локалізації, яка уможливила виокремлення та характеристику чотирьох рівнів її сформованості: високий, достатній, задовільний, низький. Таким чином, структурні складники готовності майбутніх перекладачів до локалізації розглядали не як суму компонентів, а як сукупність взаємопов'язаних і взаємопроникаючих елементів. Результатом проєктування авторської схеми є сформована готовність майбутніх перекладачів до локалізації.

Основними характеристиками структурно-функціональної моделі експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації є: її цілісність, оскільки всі

етапи формування готовності взаємопов'язані між собою і спрямовані на досягнення кінцевого (очікуваного) результату, а за умови зміни зовнішніх умов спостерігається їх стійкий зв'язок; наявність інваріантної (глобальна ціль (мета) і принципи) та варіативної (технології, методи, засоби) частин.

Висновок. На основі поєднання мети й результату дослідження, визначених й реалізованих педагогічних умов, компонентів готовності майбутніх перекладачів до локалізації (ціннісно-мотиваційний, когнітивно-комунікативний, діяльнісно-технологічний, особистісний), критеріїв і показників детермінації кожного рівня запропоновано структурно-функціональну модель експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації.

Структурно-функціональна модель експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації охоплює сукупність блоків, кожен з яких містить певне функціональне навантаження й інтегрує відповідне змістовно-сенсове навантаження. Блоки елементи презентованої моделі розташовані так, що вона демонструє прогресивне поступальне просування експериментальної роботи від мети – перекладацької цільового складника – до результату – оцінювально-результативного блоку. Запропонована структурно-функціональна модель експериментальної системи професійної підготовки майбутніх перекладачів до локалізації лягла в основу розробки та реалізації методики дослідження. Оцінка її результатів та визначення ефективності проведено на основі реалізації експериментальної роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Блинова Н., Павленко В. Локалізація сайту: функціональний та лінгвістичний аспекти. *Communications and Communicative Technologies*. 2022. Вип. 22. С. 15–25.
2. Бондаренко О. С., Бондаренко К. Л. Професійний профіль перекладача-локалізатора в українських програмах підготовки перекладачів. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2023. Вип. 1 (204). С. 13–23.
3. Єлісеєва С. В. Переклад і локалізація у сфері інформаційних технологій. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»*. Серія: Філологія. Мовознавство. 2015. Вип. 243 (255). С. 32–36.
4. Красуля А. В., Кравченко В. В. Перекладацькі особливості локалізації англійських відеоігор (на матеріалі серії ігор «Subnautica»). *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філологія*. 2021. Вип. 25. С. 176–182.
5. Кругла Н. А., Мазур О. В. Локалізація як інтердисциплінарне явище в межах процесу глобалізації. *Проблеми локалізації програмного забезпечення*. 2020. Вип. 5. С. 12–17.
6. Mangiron C., O'Hagan M. Game Localisation: Unleashing Imagination with «Restricted» Translation. *The Journal of Specialised Translation*. 2016. Vol. 6. P. 10–21.
7. Mazur I. The Metalanguage of Localization: Theory and Practice. *Target*. 2007. Vol. 19 (2). P. 340–353.
8. Tomenchuk M. & Chechur T. Website localization and translation. *Науковий вісник Ужгородського університету: серія: Філологія*. 2019. Vol. 2 (42). P. 96–99.
9. Remkhe I. N., Gillespie L. C. Rethinking the Translator's Role within the Gilt Project: an Integrated Approach. *Visual Communication*. 2017. Vol. 21 (4). P. 910–926.
10. Weng Y., & Zheng B. A multi-methodological approach to studying time-pressure in written translation: manipulation and measurement. *Linguistica Antverpiensia. Series: Themes in Translation Studies*. 2019. Vol. 19. P. 218–236.

REFERENCES

1. Blynova, N., & Pavlenko, V. (2022). Lokalizatsiia сайту: funktsionalnyi ta linhvistychnyi aspekty [Site localization: functional and linguistic aspects]. *Communications and Communicative Technologies*, 22, 15–25 [in Ukrainian].
2. Bondarenko, O. S., & Bondarenko, K. L. (2023). Profesiynyi profil perekladacha-lokalizatora v ukrainskykh prohramakh pidhotovky perekladachiv [Professional profile of a translator-localizer in Ukrainian translator training programs]. *Naukovi zapysky. Seriia: Filolohichni nauky – Proceedings. Series: Philological sciences*, 1 (204), 13–23 [in Ukrainian].
3. Yelisiieva, S. V. (2015). Pereklad i lokalizatsiia u sferi informatsiinykh tekhnolohii [Translation and localization in the field of information technologies]. *Naukovi pratsi Chornomorskoho derzhavnoho universytetu imeni Petra Mohyly kompleksu «Kyievo-Mohylianska akademiia»*. Seriia: Filolohiia. Movoznavstvo – Scientific works of the Black Sea State University named after Peter Mohyla complex "Kyiv-Mohyla Academy". Series: Philology. Linguistics, 243 (255), 32–36 [in Ukrainian].
4. Krasulia, A. V., & Kravchenko, V. V. (2021). Perekladatski osoblyvosti lokalizatsii anhlomovnykh videoihor (na materialy serii ihor «Subnautica») [Translation features of localization of English-language video games (based on the material of the "Subnautica" series of games)]. *Visnyk Mariupolskoho derzhavnoho universytetu*. Seriia: Filolohiia – Bulletin of the Mariupol State University. Series: Philology, 25, 176–182 [in Ukrainian].
5. Kruhla, N. A., & Mazur, O. V. (2020). Lokalizatsiia yak interdystsyplinarne yavyshe v mezhakh protsesu hlobalizatsii [Localization as an interdisciplinary phenomenon within the globalization process]. *Problemy lokalizatsii prohramnoho zabezpechennia – Software localization issues*, 5, 12–17 [in Ukrainian].
6. Mangiron, C., & O'Hagan, M. (2016). Game Localisation: Unleashing Imagination with «Restricted'» Translation. *The Journal of Specialised Translation*, 6, 10–21
7. Mazur, I. (2007). The Metalanguage of Localization: Theory and Practice. *Target*, 19 (2), 340–353.
8. Tomenchuk, M. & Chechur, T. (2019). Website localization and translation. *Scientific bulletin of Uzhhorod University: series: Philology*, 2(42), 96–99.
9. Remkhe, I. N., & Gillespie, L. C. (2017). Rethinking the Translator's Role within the Gilt Project: an Integrated Approach. *Visual Communication*, 21 (4), 910–926.
10. Weng, Y., & Zheng, B. (2019). A multi-methodological approach to studying time-pressure in written translation: manipulation and measurement. *Linguistica Antverpiensia. Series: Themes in Translation Studies*, 19, 218–236.